

Warszawa, 22 maja 2025 r.
Znak sprawy: DRE.tr.058.6.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 9622

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 9622 Poseł na Sejm RP Małgorzaty Pępek w sprawie podjęcia działań mających na celu ograniczenie marnowania żywności, głównie w sektorze handlu i gastronomii, przedstawiam następujące informacje.

1. Jakie działania planuje podjąć resort w celu ograniczenia marnowania żywności w sektorze handlu i gastronomii na poziomie legislacyjnym i operacyjnym?

W Polsce od 18 września 2019 r. obowiązują przepisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Dz.U. z 2020 r. poz. 1645). Ustawa nakłada na sklepy o powierzchni sprzedaży powyżej 250 m². obowiązek zawarcia z organizacją pozarządową umowy dotyczącej nieodpłatnego przekazywania tej organizacji żywności spełniającej wymogi prawa żywnościowego, a nieprzeznaczonej do sprzedaży, w szczególności ze względu na zbliżający się upływ terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości lub ze względu na wady wyglądu albo ich opakowań.

Ustawa stworzyła mechanizm przekazywania nieodpłatnie niesprzedanych produktów żywnościowych, z zastosowaniem dotychczasowych ulg podatkowych od darowizn.

Przekazywanie żywności organizacjom pozarządowym w celu udostępnienia osobom potrzebującym jest jednym z najbardziej efektywnych sposobów ograniczania zjawiska marnotrawienia żywności przez sklepy. Dodatkowo przepisy ustawy nakładają na sprzedawców

żywności obowiązek przeprowadzania kampanii edukacyjno-informacyjnych w zakresie racjonalnego gospodarowania żywnością oraz przeciwdziałania jej marnowaniu.

Po 5 latach obowiązywania ustawy organizacje pozarządowe dystrybuujące żywność wśród osób potrzebujących zwracały uwagę na problemy z interpretacją i stosowaniem przepisów ustawy. Dlatego też obecnie w resorcie rolnictwa trwają prace nad nowelizacją ustawy. Aktualnie analizujemy uwagi zgłoszone do projektu w ramach konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych.

2. W jaki sposób ministerstwo zamierza zmniejszyć bariery prawne i administracyjne związane z przekazywaniem niesprzedanej żywności organizacjom społecznym?

Jak wskazałem w odpowiedzi na pierwsze pytanie MRIRW podjęto prace legislacyjne mające na celu doprecyzowanie obowiązujących przepisów tak aby ograniczyć marnowanie żywności przez sklepy i jednocześnie przyczynić się do przekazywania niesprzedanej żywności organizacjom społecznym. Najważniejsze rozwiązania projektowanej regulacji są następujące:

- doprecyzowanie definicji „marnowania żywności” tak, aby definicja wymuszała na sprzedawcach żywności podejmowanie działań, które przeciwdziałają jej zmarnowaniu i nie dopuszczają, żeby żywność została przeznaczona na cele inne, niż konsumpcja lub stała się odpadem;
- zobowiązanie „sprzedawców żywności”, aby umowami na nieodpłatne przekazywanie żywności organizacji pozarządowej objęte były wszystkie jednostki handlu sprzedawcy o powierzchni powyżej 250 m², w tym pojedyncze sklepy w ramach sieci.
- podniesienie opłaty za marnowaną żywność z 0,1 zł/kg na 0,5 zł/kg;
- podniesienie kar pieniężnych za niewniesienie opłaty, wniesienie w niepełnej wysokości albo po terminie;
- wprowadzenie terminu, do którego sprzedawcy żywności mają podpisać umowę z organizacją pozarządową, tj. do 31 grudnia na następny rok kalendarzowy.

Po zmianie wskazanych przepisów prawnych łatwiej będzie zarówno sprzedawcom żywności jak i organizacjom pozarządowym spełnić obowiązki nałożone ustawą, co jednocześnie przyczyni się do zwiększenia ilości żywności przekazywanej dla osób potrzebujących w Polsce.

Ponadto w Polsce od października 2013 r. istnieje możliwość odliczania podatku VAT przez darczyńców żywności. Dotyczy ona nie tylko sklepów dowolnej wielkości, ale także dystrybutorów-hurtowników, restauratorów czy firm cateringowych przekazujących żywność na rzecz Organizacji Pożytku Publicznego (OPP) z przeznaczeniem na działalność charytatywną.

Możliwość odliczenia podatku VAT nie dotyczy jedynie napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2 proc. oraz napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5 proc. Przepisy przewidują zwolnienie z opodatkowania w sytuacji przekazania darowizny na rzecz OPP.

3. Czy w ramach polityki klimatycznej i zrównoważonego rozwoju przewidziano wsparcie dla inicjatyw technologicznych i społecznych, które przeciwdziałają marnowaniu żywności (np. aplikacje mobilne, logistyka chłodnicza, platformy do foodsharingu)?

Obecnie, do 31 grudnia 2025 r. w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) trwa realizacja projektów o charakterze inwestycyjnym w obszarze redystrybucji żywności na cele społeczne. Projekty są finansowane w ramach Działania 4. Wsparcie organizacji zajmujących się redystrybucją żywności na cele społeczne.

Organizacje pozarządowe, wykonujące działalność w zakresie nieodpłatnego przetwarzania, przechowywania, redystrybucji żywności na cele społeczne lub wydawania bezpłatnych posiłków, których działalność nie jest nastawiona na osiąganie zysku oraz banki żywności, prowadzące działalność polegającą na zbieraniu żywności wciąż zdatnej do spożycia i rozdzielaniu jej nieodpłatnie wśród osób potrzebujących mogły, w okresie od 1 do 30 czerwca 2023 r., wnioskować o wsparcie. Uzyskane środki mogły zostać przeznaczone m.in. na:

- budowę lub modernizację magazynów i jadalni,
- zakup nowych maszyn, urządzeń i wyposażenia potrzebnych do nieodpłatnego przechowywania, przetwarzania, przygotowania, redystrybucji żywności i wydawania posiłków,
- zakup środków transportu.

Nabory spotkały się z dużym zainteresowaniem potencjalnych ostatecznych odbiorców wsparcia. Podpisano 65 umów o objęciu przedsięwzięcia wsparciem na ok. 152 mln zł i do 11 maja 2025 r. wypłacono beneficjentom łącznie ponad 82 mln zł zarówno w formie zaliczek, jak i płatności końcowych. Dodatkowo organizacje zajmujące się redystrybucją żywności na cele społeczne, które zawarły z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa umowę o objęciu wsparciem wyżej wspomnianych inwestycji w ramach KPO, mogą ubiegać się o sfinansowanie kosztów podatku od towarów i usług (będącego kosztem niekwalifikowalnym w ramach KPO) ze środków krajowych. Pomoc dotyczy udokumentowanych fakturami kosztów podatku VAT poniesionych do dnia 31 października 2025 r.

Jednocześnie informuję, że w Polsce funkcjonują już aplikacje mobilne, które umożliwiają konsumentom nabycie po obniżonych cenach niesprzedanej żywności - zarówno działa

platforma Too Good Too Go, jak i polska platforma Foodsi. Powstają jadłodzielnie (lub miejsca o podobnej funkcji), głównie z inicjatywy samorządów, banków żywności i innych organizacji charytatywnych. Mapę takich jadłodzielni można znaleźć na stronie:

https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1vpCSdHufImBlw4WWV3VFCQ4L2sU&hl=en_US&ll=52.312036133499134%2C18.856711750000006&z=7

4. *Jakie konkretne formy współpracy z organizacjami społecznymi, bankami żywności i sektorem prywatnym są obecnie rozwijane przez ministerstwo w celu stworzenia trwałego systemu przeciwdziałania marnowaniu żywności?*

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi od dawna współpracuje z Organizacjami Pożytku Publicznego (OPP), które prowadzą działalność charytatywną w zakresie redystrybucji żywności. Przedstawiciele z OPP biorą udział w corocznych organizowanych przez ministerstwo konferencjach naukowych poświęconych przeciwdziałaniu marnowaniu żywności, dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniami. Eksperti np. z Caritas Polska, Polskiej Federacji Banków Żywności wspierają ministerstwo w trakcie kampanii edukacyjno-społecznych, prowadzonych w 2023 i 2024 r. uczestnicząc w dyskusjach na temat zapobiegania marnowaniu żywności w audycjach emitowanych w radiu i telewizji.

Prowadzona jest również współpraca na poziomie roboczym, w ramach której konsultowane są potrzeby i zakres zmian legislacyjnych dotyczących ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów